

Fluxurile de informatii RSS – modalitate de comunicare si interactiune in biblioteci

Bibliotecile romanesti si-au facut simtita prezenta in Internet prin intermediul paginilor web proprii. Aceasta etapa a diversificarii serviciilor oferite de biblioteci a presupus publicarea de informatii, in general „stactice”, ce nu necesita eforturi de comunicare permanenta din partea bibliotecilor. Majoritatea informatiilor oferite sunt de genul: istoricul bibliotecilor, organizare, structura, conditii de acces, program de lucru. Catalogul on-line (OPAC-ul) este principalul instrument accesat pe pagina unei biblioteci, instrument ce presupune, in mod teoretic, accesarea unei baze de date actualizate permanent.

Aceste servicii apartin, in esenta, de primii ani ai existentei web-ului-etapa web 1.0.

Ascensiunea celei de-a doua generatii a web-ului, cunoscuta ca web 2.0, a facut posibila, prin intermediul aplicatiilor caracteristice, cunoscute si sub genericul de software-uri sociale, o explozie in comunicare, participare, colaborare si interactiune. **Web 2.0 este un web social** ce reflecta un mod cu totul nou, aparte, in care relationam in cadrul universului digital. Web 2.0 este un spatiu al dialogului, al comunicatiei multi-senzoriale, un web centrat pe utilizator intr-un mod cum nu a mai fost niciodata. Web 2.0 este o platforma ce se bazeaza pe standarde ca RSS, XML, API-uri si pe utilitare ca blogg-urile, podcast-urile (mai putin intalnit in Romania), wiki-urile si aplicatiile hibride (mashup-urile). Acestea ofera o interactiune avansata cu utilizatorul, concomitent cu un usability crescut al aplicatiilor.

Nici bibliotecile nu au privit ca simpli spectatori actualele tendinte.

Incerari de apropiere de utilizator si de comunicare on-line permanenta cu acesta au fost facute prin implementarea serviciului „intreababiblioteca”, serviciu ce raspunde, in general, solicitarilor simple de informare, care necesita un raspuns succint, solicitari care necesita o cercetare bibliografica, dar fara aprofundarea domeniului. Comunicarea permanenta cu utilizatorul are loc in mod asincron sau sincron, prin intermediul serviciilor de mesagerie instant sau de posta electronica.

In acest articol voi face o scurta prezentare a RSS-urilor urmata de propuneri de implementare a acestei tehnologii pe site-urile bibliotecilor, in scopul cresterii vizibilitatii si utilizabilitatii serviciilor de biblioteca. Fluxurile de informatii furnizate prin RSS isi pot dovedi eficienta daca sunt privite si exploatate ca o noua modalitate de comunicare si interactiune intre utilizator si biblioteca. Integrarea acestei tehnologii in biblioteci se inscrie in tendinta actuala a web-ului social, care este centrat pe interesele si nevoile utilizatorului si orientat pe comunicarea dintre indivizi.

Scurta prezentare a RSS:

În societatea actuală există persoane care se bucură de simpla navigare printre site-urile web, descoperind la întâmplare informații interesante, însă puțini dintre utilizatorii experimentați își permit să-și irosească timpul în acest mod. Aceștia își doresc să fie permanent conectați la cele mai noi știri/articole din aria lor de interes/ domeniu de cercetare, din momentul în care acestea sunt disponibile pe Internet.

RSS (acronim de la Really Simple Syndication sau Reach Site Summary) reprezintă o metodă alternativă de accesare a informației disponibile pe Internet. Astfel, în loc să fie accesată informația de fiecare dată când ai nevoie, prin intermediul unei subscrieri această este trimisă direct către tine, chiar în momentul publicării ei. RSS este o tehnologie care permite informarea continuă, în timp real, eliminând dezavantajele vechilor metode de informare (vizitarea periodică a site-urilor, abonament la newslettere) precum expunerea la spam-uri sau timpul irosit cu navigarea pe site-uri.

Un feed RSS este un fișier XML, care conține noutățile de pe site, fiind actualizat odată cu acesta. Prezența acestui serviciu pe un site este, de obicei, marcată de apariția unei iconițe de tipul:

Un fișier RSS include titlul, linkul, descrierea site-ului și itemii de noutate. Fiecare item constă din URL-ul articolului respectiv, titlul și o descriere. Editarea fișierului se poate face într-un editor de text oarecare. Actualizarea lui se poate face manual (la o dinamică scăzută a site-ului) sau automat prin CMS-ul site-ului.

Pentru identificarea RSS-ului de către motoarele de căutare pentru RSS se înscrie RSS-ul creat în cât mai multe directoare, cum ar fi: RSSFeedPromoter sau RSS mioritics (colecție de RSS/bloguri românești).

La fiecare actualizare a site-ului și implicit a RSS-ului se informează motoarele de căutare pentru RSS, dând ping automat prin CMS-ul site-ului. Motoarele de căutare specifice RSS-urilor fac vizibilă informația din acestea practic instantaneu de la publicare.

Accesarea noutăților de către utilizator se poate face prin folosirea unui RSS-reader sau a unui agregator.

RSS reader este o aplicație instalată pe un calculator local, la care se poate realiza abonarea la RSS-uri (FeedReader, RSSReader).

Un agregator este o aplicație on-line cu ajutorul căreia utilizatorii își pot crea colecții de RSS-uri și le pot accesa de la orice calculator cu acces Internet (Bloglines, GoogleReader). Avantajul agregatoarelor față de RSS-reader este limpede: posibilitatea accesării de pe orice stație, prin eliminarea constrângerii citirii RSS-urilor doar pe calculatorul pe care ai instalat aplicația reader, precum și eliminarea inconvenientelor legate de continuă up-gradare a variantelor de RSS-reader.

Dintre motoarele de căutare pentru RSS-uri cel mai cunoscut este Technorati, ce indexează milioane de site-uri cu RSS. Technorati indexează itemii de noutate ai RSS-urilor punând informația la dispoziție la câteva minute de la publicare.

Pentru persoanele mai conservatoare sau mai puțin îndemnatice în manevrarea noilor tehnologii există posibilitatea convertirii automate a fluxurilor RSS în mesaje transmise prin e-mail, prin intermediul unor aplicații specializate, cum ar fi de exemplu rss2email (www.aaronsw.com).

Serviciul de management al RSS-urilor, si aici ma refer in principal la analizele de trafic pentru feed-uri (cat de utilizat este, cu ce readere, ce articole sunt mai citite), este oferit de instrumente de tipul API. Cel mai popular este FeedBurner.

Aplicatii ale RSS in biblioteci:

Provocarile lansate de tehnologiile web 2.0 bibliotecilor sunt numeroase. In acelasi timp, inasa, oportunitatile pe care le ofera acestea sunt insuficient analizate

RSS feed este un astfel de instrument ce permite utilizatorului sa-si controleze propriile date din aria de interes. Datorita faptului ca abonarea la astfel de fluxuri de stiri este un act de decizie personala, feed-urile RSS reprezinta concomitent o modalitate de mediatizare a continutului web intr-un mod nonintruziv pentru utilizator si un instrument de marketing pentru o gama variata de aplicatii interesante.

In cadrul serviciilor de biblioteca aceasta tehnologie poate fi exploatata in scopul cresterii vizibilitatii institutiei si implicit a activitatii acesteia, prin sporirea cantitatii de informatii comunicate. Informarile pot fi cu caracter general sau adresate in mod explicit unui utilizator.

1. Anuntarea documentelor nou achizitionate/ intrari recente in catalogul on-line. Noutatile pot fi structurate pe domenii. Utilizatorul se aboneaza la domeniul ce il intereseaza si este informat asupra documentelor nou achizitionate.

Exemplu:

 Literatura romana (noutati)

 Literatura universala (noutati)

Domenii ale cunoasterii:

 Calculatoare

 Educatie

 Tehnica

 Filozofie

 Jurnalism –Presa

 Istorie

 Religie

 Management

 Geografie

 Drept

 Matematica, fizica, chimie

 Lingvistica

 Economie

 Medicina

 Arta

In mod ideal, distribuirea unor astfel de fluxuri de informatii ar trebui sa se faca functie de profilul utilizatorului. Profilul se poate construi pe baza analizei imprumuturilor efectuate, a interogarilor in OPAC si a descrierii facute personal de utilizator, prin specificarea ariilor de interes. Soft-ul de biblioteca ar trebui sa poata extrage automat, din baza de date, titlurile nou intrate, care se conformeaza profilului utilizatorului, pentru a fi transmise catre acesta.

2. Anunturi privind disponibilitatea unui document ce a fost rezervat;

3. Anunturi de atentionare privind intarzierea returnarii unui document;

4. Anunturi referitoare la evenimentele culturale/stiintifice ce se desfasoara in biblioteci.

La aceste fluxuri de informatii se pot abona:

-redactorii responsabili cu monitorizarea evenimentelor culturale, preluand astfel, intr-un mod elegant, informatiile, pentru a le retransmite si mediatiza

-institutiile tutelare ce monitorizeaza, din punct de vedere administrativ, activitatea bibliotecilor

5. Preluarea rapida a informatiilor referitoare la noutati editoriale de pe site-urile editurilor, imbunatatind astfel activitatea de achizitie de documente;

6. Urmarirea stirilor/noutatilor oferite de bazele de date specializate (baze de date stiintifice, reviste electronice). In acest fel informatiile colectate se dovedesc utile si in activitatea de management a bibliografiilor;

7. Urmarirea stirilor/noutatilor postate pe blogurile de specialitate (biblioteconomie);

8. In masura in care profesorii isi creeaza conturi publice de feed-uri, se pot urmari ariile de interes si sursele de informare/documentare propuse de profesori studentilor/elevilor. Biblioteca poate urmari aceste propuneri pentru a-si construi o politica de achizitii corespunzatoare, anticipand viitoarele cereri ce ii vor fi adresate.

Un alt argument al utilizarii RSS-urilor este dat de posibilitatea urmaririi numarului de subscrieri (abonamente) la RSS-urile furnizate de biblioteca. Acest numar este o masura a vizibilitatii, notorietatii si utilitatii site-ului. In acelasi timp se pot vizita colectiile publice ale persoanelor abonate la RSS. Colectia este o parte a profilului virtual al persoanei care a creat-o, aratand ariile de interes ale acesteia si dinamica informarii.

Exemplele de utilizare a tehnologiilor RSS, identificate si enumerate anterior, se doresc a constitui un impuls, adresat bibliotecilor, in vederea explorarii posibilitatilor si oportunitatilor oferite de resursa actuala numita web 2.0.

Acest demers se doreste a fi un punct de plecare spre transformarea serviciilor on-line oferite de biblioteci in servicii interactive, bazate pe o comunicare constant activa.

Mihaela Voinicu

material prezentat la Sesiunea de Comunicari Stiintifice
pe PRObleme de BIBlioteconomie, Pitesti,
Universitatea din Pitesti, aprilie 2008

Bibliografie:

<http://www.oreillynet.com/pub/a/oreilly/tim/news/2005/09/30/what-is-web-20.html>

<http://www.webology.ir/2006/v3n2/a25.html>

<http://www.higheredblogcon.com/index.php/using-rss-to-increase-user-awareness-of-e-resources-in-academic-libraries>

<http://www.timsoft.ro/ejournal/modul-rss.html>